

INSTRUMENTS OF FOREIGN POLICY

Colonel drd. TOHANEAN Dorin

ABSTRACT

In a world where globalization has a decisive impact on the lives of communities and individuals, public diplomacy is an increasingly important element in support of achieving Romanian foreign policy goals. It is also an important tool of communication between the diplomatic service and domestic and international public opinion.

New challenges resulting from replacing the global balance of power have led and will continue to lead the transformation of international relations system, towards greater stability and a greater capacity to respond to pressure and challenge.

Introducere

Politica implică autoritatea, dar în practică ea este inseparabilă de putere, necesară pentru impunerea deciziilor adoptate membrilor recalcitranti ai grupului.

Datorită acestor caracteristici, principala arenă a activității politice în lumea modernă a devenit statul, acceptat drept cea mai întinsă autoritate pe care o întâlnim, iar politica și mai ales politicul au devenit inseparabile de acesta (statul fiind instituția pe care merită cel mai mult să o influențăm prin persuasiune și negociere), fapt ce s-a repercutat prin atribuirea termenului de “politician” celor care sunt angajați fie în conducerea statului fie în încercările de a lua locul celor dintâi, fiind desemnat “politic” tot ce “are de-a face cu treburile de stat”. Pe de altă parte, conceptul de “politică” se folosește și atunci când se vorbește de calea pe care o urmează alte instituții statale sau particulare, companiile economice, sindicatele pentru a-și atinge obiectivele propuse. Pe linia celor patru dimensiuni acceptate care definesc politica: diversitatea de vederi, procedura de adoptare a deciziilor, acceptarea deciziei adoptate și impunerea ei ca o linie de acțiune comună, această uzanță lingvistică pare perfect legitimă și edificatoare. Desigur, utilizarea excesivă a acestui concept și în situații nepotrivite nu poate duce decât la devalorizarea

1. Definirea conceptelor de politică și de politic

Pentru a reuși o definire cât mai clară a celor două concepte de mai sus, considerăm că este necesar să le prezentăm mai întâi în accepțiunea generală a limbii române din Dicționarul Explicativ al Limbii Române (Ediția a II-a, București, 1996). Aici, prin “politică” se definește²¹³ “. Știința și practica de guvernare a unui stat; sferă de activitate social-istorică ce cuprinde relațiile, orientările și manifestările care apar între partide, între categorii și grupuri sociale, între popoare etc. în legătură cu promovarea intereselor lor în lupta pentru putere etc.; orientare, activitate, acțiune a unui partid, a unor grupuri sociale, a puterii de stat etc. în domeniul conducerii treburilor interne și externe; ideologie care reflectă această orientare, activitate, acțiune.

A face politică = a lua parte în mod activ la discutarea și rezolvarea treburilor statului.

= tactică, comportare (abilă) folosită de cineva pentru atingerea unui scop”.

Din această abordare largă a celor două concepte se observă tendința de exhaustivitate specifică oricărui dicționar explicativ. Dincolo de acceptarea definițiilor generale pentru “politică” și “politic” suntem obligați, pentru adecvarea acestor concepte la tema tezei de față, să realizăm o introspecție în lucrările de specialitate în care sunt discutate acestea.

Abordate într-un spirit dilematic, politicul și politica se prezintă sub o natură duală; astfel politicul este înțeles ca un subsistem al sistemului societal (ce cuprinde instituții, relații, mijloace de comunicare etc.) dar și ca o rețea prin care se stabilesc conexiuni între diferitele subsisteme și niveluri, rețea ce împânzește acest sistem societal. În același timp politica este definită ca o formă de activitate a unor grupuri sociale și indivizi pentru dobândirea, menținerea sau influențarea puterii, dar și ca o formă de organizare și conducere a unei comunități, implicând instituirea și menținerea ordinii interne în cadrul sistemului societal prin exercitarea puterii, precum și adoptarea, respectiv aplicarea unor programe de măsuri coerente în diferite domenii.

Aceste două accepțiuni ale conceptelor, prin simplificare, trimit la termenii corespondenți din limbile engleză și franceză: “politics”, respectiv “la politique” – pentru ceea ce denumim competiție pentru putere și exercițiul acesteia în procesul guvernării și “policy”, respectiv “les politiques publiques” – pentru ipostazele prin care se realizează conducerea diferitelor domenii și dimensiuni ale societății: economie, învățământ, asistență socială, relații internaționale, apărarea națională etc. Bazată pe o consistentă bibliografie, Enciclopedia Blackwell a Gândirii Politice definește “politică” drept “procesul prin care un grup de oameni cu opinii și interese inițial divergente ajung la decizii colective socotite îndeobște ca fiind obligatorii pentru respectivul grup și impuse ca o linie de conduită comună”.

Conceptul prezintă o dezvoltare ulterioară. Astfel, politica presupune o diversitate de abordări atât asupra scopurilor ultime cât și asupra mijloacelor. Ea

²¹³ Liliانا Mihuț – *Dilemele Științei Politice*, Editura Enciclopedică, București, 1995, pag. 53

lipsește acolo unde un grup de oameni ajunge la un consens, pe calea discuției libere. "De politică este nevoie acolo unde nu există perspectiva unui atare consens, dar grupul în cauză are totuși nevoie de acțiune politică".

Sunt luate în considerare și modurile (persuasiunea, negocierea și un mecanism de decantare a unei decizii finale) în care se ajunge la deciziile colective. Pe baza primelor două elemente, persuasiunea și negocierea, decizia politică îmbracă diferite forme, de la mecanismele instituționalizate cum ar fi sufragiul democratic, la o extremă, până la o formulare total neinstituționalizată a deciziei la cealaltă extremă: impunerea voinței unui monarh autocrat după lobby-ul făcut de curtenii săi. Politica prezintă un aspect "pozitiv" deoarece aceasta se desfășoară fără utilizarea forței (un individ care încearcă să-și impună propria voință asupra altora prin amenințarea utilizării unei arme împotriva grupului respectiv de persoane nu se află cu acestea într-o relație politică). Dar, utilizarea persuasiunii și negocierii în scopuri dubioase și îndoielnice au dus și la apariția conotațiilor negative cu care este folosit uneori cuvântul "politică".

"Politica implică însă ca decizia odată adoptată, fie și pe căi reprobabile să fie privită de către grupul în chestiune ca având autoritate. Decizia devine linie politică." Acest termen în limba engleză este desemnat prin *policy*, diferit de *politics*.

2. Instrumente ale politicii externe românești

2.1. Analiza situației internaționale în perspectiva următorilor zece ani, cu implicații pe termen mediu și scurt

Securitatea internațională depinde de menținerea, ca fundament în edificarea relațiilor dintre state, a primordialității drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a democrației printre criteriile Națiunilor Unite și ale Uniunii Europene. Rămâne fără îndoială de mare actualitate, în virtutea solidarității în susținerea aspirațiilor celor mai înalte ale umanității și în condițiile globalizării, exigența de a se respecta universal și real egalitatea în drepturi și egalitatea șanselor, accesul nediscriminatoriu la actul de justiție, dreptul la viață, dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la un mediu sănătos, libertatea conștiinței, libertatea de exprimare, libertatea informației, dreptul la învățătură și accesul la cultură, drepturile cetățeanului de petiționare, la inițiativă legislativă, de a alege și de a fi ales, de a organiza întruniri publice și participa la ele, dreptul de asociere, dreptul de proprietate privată și celelalte drepturi fundamentale. Tema drepturilor omului se profilează ca tot mai importantă pe termen mediu și în pofida unor evoluții oscilante punctuale, pe agenda internațională. Ea trebuie să devină un capitol incontornabil al contactelor diplomatice la nivel înalt, bilaterale și multilaterale.

2.2 Instrumente ale politicii externe românești

2.2.1 Combaterea riscurilor și amenințărilor neconvenționale.

Terorismul, ca fenomen internațional, va continua să se manifeste cel puțin în măsura actuală. Globalizarea funcționează, din acest punct de vedere, ca

multiplicator al mesajelor și **instrumentelor** de desfășurare. Ea înlesnește acțiunile violente împotriva populației, care vizează dictarea agendei politice interne și, adeseori, externe. Este neliniștitoare îndeosebi simultaneitatea eşecului unor state, cu consolidarea grupărilor teroriste, cu activitatea rețelelelor internaționale de crimă organizată și cu proliferarea armelor de distrugere în masă și a produselor cu dublă utilizare. În tranzițiile prea îndelungate la democrație, este posibil ca ideologii radicale să devină preponderente. Este de așteptat intensificarea motivației ideologice și a agresivității grupurilor radicale motivate religios și a indivizilor asociați cu ele. Protejarea teritoriului național este insuficientă în combaterea terorismului internațional, al cărei succes devine cert doar în măsura în care statele democratice se angajează să devină parteneri în utilizarea eficientă a resurselor, să-și protejeze relațiile politice de uzură și să îndeparteze eventualitatea coagulării unui nucleu de forțe opus polului democratic al lumii, care să concentreze și să manipuleze pericolele asimetrice.

Expansiunea, în forme locale diverse, a democrațiilor și a libertății, creșterea economică și posibilitățile sporite de a controla crizele economice favorizează securitatea internațională, dezvoltarea dreptului internațional în materie, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, accesul cât mai larg la educație și la mijloacele de apărare a sănătății, diminuarea sărăciei, evitarea marginalizărilor sociale, eliminarea intoleranței, succesul campaniilor antiteroriste, inclusiv al acțiunilor militare.

2.2.2 Contribuții la stabilirea unui regim consolidat al neproliferării armelor de distrugere în masă

Anumiți analiști avertizează asupra tendinței de formare a unei „piețe” globale a armelor de distrugere în masă. Regimul neproliferării, stabilit prin Tratatul de neproliferare a armelor nucleare, este afectat de includerea de facto în "clubul nuclear", alcătuit inițial din cinci membri, a altor state. Tinde să iasă de sub controlul statelor circulația informațiilor, a expertizei și a cercetărilor din domeniu, precum și a componentelor armelor de distrugere în masă.

Serviciilor diplomatice le revine responsabilitatea de a stabili un regim consolidat al neproliferării pe temeiul disensiunii de care sunt nevoite să țină seama și statele care au devenit recent posesoare de arme nucleare și pe cel al solidarității împotriva riscului ca actori non-statali să dobândească accesul la arme și tehnologii nucleare.

Viabilitatea regimului global de neproliferare va depinde, în anii următori, de trei factori:

- Acordul nuclear civil dintre SUA și India va însemna recunoașterea oficială a statutului Indiei de putere nucleară. Este recunoscut, în același timp, că statul indian se obligă să respecte regimul neproliferării. Acest model ar putea servi ca sursă de inspirație pentru clarificarea statutului în materie al altor state. Există și riscul ca state din Orientul Mijlociu să denunțe regimul neproliferării și să opteze pentru căi proprii de realizare a intereselor lor în acest domeniu.

- Modalitățile flexibile (Grupul UE3 și negocierile hexagonale) de abordare a dosarelor nucleare iranien și nord-coreean trebuie bine ancorate în relațiile

multilaterale, pentru a evita riscul de erodare a credibilității și viabilității rolurilor care le revin Consiliului de Securitate al ONU, Agenției Internaționale pentru Energie Atomică și regimului neproliferării.

- Rezultatele evaluării Tratatului de neproliferare a armelor nucleare lansate în 2007 pentru pregătirea Conferinței de evaluare din 2010 vor fi decisive pentru destinul regimului proliferării.

2.2.3 Abordările multilaterale pentru gestionarea afacerilor globale

Abordările multilaterale ale diplomației românești vor constitui calea de gestionare a afacerilor globale, fie în formate flexibile, deschise, variabile, fie prin revigorarea unor instituții internaționale cu tradiție. Evoluțiile spre un curs sau altul depind de succesul proceselor de reformă și învățare organizațională multilaterale, în care un rol important revine intereselor și angajamentelor statelor membre importante. SUA, statele europene, China, India, F. Rusă, Japonia, noi puteri emergente din America Latină sau Africa au răspunderea intensificării eforturilor de degajare a unor rețele de angajamente și reglementări comune, prin care organizațiile internaționale să fie revigorată și diplomația multilaterală să poată servi dinamic democrației, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, păcii, securității și dezvoltării durabile.

2.2.4 Găsirea unor soluții pentru temele controversate care pot produce divizări sau chiar fracturi în cadrul forurilor multilaterale sau în relațiile bilaterale între marile puteri.

Printre temele controversate care pot produce divizări sau chiar fracturi în cadrul forurilor multilaterale sau în relațiile bilaterale între marile puteri, cu impact negativ asupra politicii externe a României (unde se includ consecințe asupra intereselor, valorilor sau instrumentelor), se numără:

- reforma ONU, atât în ceea ce privește creșterea numărului de membri ai Consiliului de Securitate, cât și continuarea reformării mecanismelor ONU de protecție și promovare a drepturilor omului;
- procesul de pace în Orientul Mijlociu; zonele de conflict înghețat;
- perspectivele Balcanilor de Vest; regimul de neproliferare nucleară;
- relația dintre combaterea terorismului și drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

2.2.5 Adaptarea reformelor armatei române la ritmul reformei interne a NATO

Organizația Tratatului Atlanticului de Nord constituie cel mai important și mai credibil mecanism de menținere a securității corespunzător cu interesele majore ale statelor occidentale.

Adaptarea reformelor armatei române la ritmul reformei interne a NATO precum și la adâncirea ei consolidează capacitatea României și a Alianței de a îndeplini funcții globale multiple și variate de ordin politic și operațional, inclusiv misiunile de menținere a păcii, de securizare și stabilizare din Afganistan și zona Balcanilor de Vest și de instruire a forțelor de securitate irakiene. Ele constituie

experiențe utile pentru reformă și, într-un proces de interdependență, finalizarea lor depinde de implementarea reformei.

2.2.6 Contribuții esențiale de realizare a unor instrumente de tip soft, non-coercitive de modelare a scenei internaționale în calitate de membru al Uniunii Europene.

Uniunea Europeană ar putea să dobândească profilul actorului internațional care dispune de cele mai multe instrumente de tip soft, dacă își identifică resursele ideatice, juridice, economice și politice interne pentru a se reforma și pentru a deveni mai funcțională. UE își vedește, încă de la sfârșitul anilor '90, puterea transformatoare pe scena globală. Atracția și influența pozitivă, non-coercitivă, pe care o exercită asupra vecinătății sale, prin perspectiva extinderii sau a parteneriatului aprofundat sunt surse de modelare a scenei internaționale, incomparabile cu pârghiile utilizate de alți actori. Intrarea în vigoare a Tratatului de Reformă ar determina ameliorarea cadrului instituțional de funcționare a Uniunii și a mecanismului decizional la nivel european, întărind domeniile de competența UE, cu beneficii directe pentru cetățeanul european. Este de așteptat ca UE să evolueze după cum statele membre vor înclina spre metoda comunitară sau spre cea interguvernamentală, în funcție de disponibilitatea guvernelor de a accepta o Uniune mai integrată și mai pronunțat politică.

2.2.7 Implicarea României în stabilizarea democratică pe termen lung a statelor din Balcanii de Vest, urmărind conectarea acestui spațiu la sistemul valorilor euro-atlantice și menținerea relațiilor de bună vecinătate cu și între toate statele din regiune.

2.2.8 Susținerea transformării Regiunii Mării Negre pe termen mediu și lung, într-un spațiu democratic, stabil, prosper, conectat funcțional la spațiul european și euroatlantic

Susținerea unei astfel de perspective ar îndepărta riscurile legate de instabilitate, de ezitățile între opțiuni distincte de politică externă, de limitarea dezvoltării economice ca efect al conflictelor „înghețate”, în condițiile unor raporturi de putere globale neclare, tensionate și impredictibile. Aceste elemente ale unui scenariu negativ nu pot fi excluse. Factori importanți pentru apropierea de un scenariu sau altul vor fi opțiunile politice ale statelor din zonă, procesele de reformă ale NATO și ale UE și evoluția raporturilor dintre SUA, UE, F. Rusă și Turcia

2.2.9 Parteneriat strategic cu Republica Moldova pentru susținerea integrării acesteia în UE.

Politica europeană de vecinătate promovează apropierea de UE a statelor din est, asimilarea valorilor europene și adoptarea unor părți ale acquis-ului. Afirmarea unei generații noi în clasa politică din R. Moldova, consolidarea spațiului unic de securitate euro-atlantică în zone apropiate R. Moldova, evoluția relațiilor NATO cu F. Rusă, Ucraina și Georgia, soluționarea diferendului transnistrean cu participarea

UE și a SUA ar putea determina modificarea orientării autorităților de la Chișinău și influența decisiv cursul acestei țări, pe termen lung.

2.2.10 Consolidarea raporturilor bilaterale în relațiile cu Rusia și Ucraina, precum și echilibrarea, substanțierea și creșterea gradului de funcționalitate a relației bilaterale, prin susținerea unor relații pragmatice, pe baza identificării de obiective comune.

2.2.11 Dezvoltarea de proiecte sub egida Instrumentului Instrumentul European de Vecinătate și Cooperare IEVC [10];

Proiectele realizate în cadrul IEVC vor sprijini atât cooperarea transfrontalieră, cât și cooperarea largă transnațională

2.2.12 Reafirmarea României ca partener important de dialog și cooperare al statelor din toate regiunile lumii

2.2.13 Acțiuni diplomatice ale României cu privire la protejarea intereselor cetățenilor de naționalitate sau origine română

2.2.14 Remodelarea și intensificarea demersurilor de diplomație publică pentru îmbunătățirea imaginii României și creșterea gradului de înțelegere și susținere a politicii externe în rândul cetățenilor români și la nivelul opiniei publice internaționale

3. Principalele realizări ale politicii externe a României in perioada 2005-2008 [9]

Politica externa a României are la baza principiile care îi asigură o continuitate dincolo de ciclurile electorale, principale realizări din ultimii patru ani fiind aderarea la UE, rolul activ asumat în NATO și strategia față de Marea Neagră. Principalele realizări ale politicii externe a României în perioada 2005-2008 sunt următoarele:

1. România a devenit stat membru al Uniunii Europene;

2. România și-a întărit securitatea națională prin: rolul activ asumat în NATO, consolidarea parteneriatului strategic cu SUA și participarea la politica europeană de securitate și de apărare;

3. Marea Neagră a fost adusă pe harta politicii internaționale.

Toate obiectivele politicii externe a României în această zonă sunt circumscrise "viziunii de ansamblu de transformare a acestui spațiu într-o geografie a cooperării, securității și stabilității, de sporire a vizibilității temei Marii Negre pe agenda organizațiilor internaționale (OSCE, UE, NATO, Consiliul Europei, ONU) și de consolidare a interesului UE și statelor occidentale pentru regiune.

4. România a contribuit la consolidarea regională și la crearea unor perspective europene de dezvoltare economică și politică în Balcani, țara noastră a contribuit substanțial la apropierea Republicii Moldova de structurile europene.

5. Au fost consolidate parteneriatele strategice cu țări importante și au fost

6. MAE a susținut în mod convingător și cu profesionalism cauza României în instanțele internaționale, în dosare de interes major (Delta Dunării, platoul continental și altele) și s-au realizat progrese semnificative în reforma corpului diplomatic, cu un accent special pe reforma serviciilor consulare.

7. Crearea unui sistem național de coordonare a elaborării pozițiilor naționale în cadrul procesului de decizie din cadrul Consiliului UE, coordonat de Ministerul Afacerilor Externe și Departamentul pentru Afaceri Europene.

8. România și-a adaptat politicile și obiectivele la cele generale ale Uniunii, făcând progrese importante pentru asigurarea conectării depline la standardele și la politicile europene. De asemenea, Ministerul Afacerilor Externe s-a implicat activ în comunicarea și promovarea către statele membre UE a progreselor realizate în domeniile reformei justiției și combaterii corupției, în baza materialelor și informațiilor furnizate de Ministerul Justiției, referitoare la progresele realizate în domeniul mecanismului de cooperare și verificare instituit în 2006. România are relații de parteneriat strategic cu Marea Britanie, Franța, Italia, Spania și Ungaria și un parteneriat strategic în domeniul economic cu Germania. În relația cu Italia, parteneriatul strategic a trecut într-o etapă calitativ superioară prin organizarea primului summit romano-italian la Roma, în octombrie 2008. De asemenea, a fost promovat un dialog politic și tehnic intensificat pentru gestionarea problematicei romanilor aflați pe teritoriul acestui stat.

Autoritățile române s-au implicat activ în dezbateri pentru promovarea pozițiilor naționale pe toate cele trei dimensiuni: securitate energetică, energie - schimbări climatice și piața comună a energiei.

9. Găzduirea summitului NATO între 2 și 4 aprilie la București ca reprezentă "un apogeu al perioadei în ceea ce privește capacitatea României de a-și demonstra valoarea adăugată în Alianța și de a reuși să influențeze pozitiv agenda politică a organizației.

10. Relația cu Statele Unite. Obiectivul prioritar al României în relația cu SUA pe parcursul perioadei 2005-2008 l-a reprezentat, potrivit analizei, consolidarea parteneriatului strategic bilateral. Odată cu aderarea României la NATO, la 1 mai 2004, acest parteneriat a intrat într-o nouă etapă, calitativ superioară, de aprofundare a cooperării în toate domeniile - politic, strategic, militar, economic. "Prin consecvența demonstrată în privința angajamentului cu trupe în Irak și Afganistan, precum și prin gradul ridicat de convergență cu SUA pe mai multe dosare internaționale, țara noastră și-a confirmat statutul și rolul de partener strategic al SUA",

11. România a dat dovadă de flexibilitate în dosarul Kosovo. Raportul MAE arată că România a promovat consecvent poziția conform căreia, în legătura cu Kosovo, este necesară o soluție viabilă pe termen lung, care să contribuie la stabilitatea și securitatea regiunii "și care nu poate fi decât una bazată pe respectul față de principiile dreptului internațional și pe acordul părților implicate direct".

12. Dezvoltarea relațiilor cu Republica Moldova și Ucraina

12.1 Republica Moldova

Republica Moldova a constituit o tema prioritara a politicii externe romanesti, evolutiile acestui stat in planul consolidării democratice, al restabilirii integrității teritoriale si al dosarului european fiind importante pentru interesele României. Mai mult, România a facilitat "prin acțiuni de lobby" apropierea R. Moldova de UE. Astfel, raportul constata ca in urma "acțiunilor de lobby întreprinse de către România, au fost convenite, la nivelul Consiliului UE din octombrie 2008, concluzii referitoare la viitorul cadru al relațiilor dintre UE si Republica Moldova". Acesta va constitui un pas înainte in apropierea Republicii Moldova de UE, incluzând, ca perspectiva, un Acord de Comerț Liber, un regim liber de vize, precum si decizia UE de a se implica mai activ in reglementarea conflictului din Transnistria.

12.2 Ucraina

În privința relației bilaterale cu Ucraina, preocupările diplomației romanesti au vizat, pe de o parte, identificarea unor soluții reciproc acceptabile pentru problemele sensibile, care sa permită dezvoltarea in continuare a dialogului bilateral, si, pe de alta parte, elaborarea unei agende comune constructive, care sa faciliteze consolidarea încrederii reciproce, crearea unui climat favorabil intensificării colaborării bilaterale si sprijinirea dezvoltării democratice a Ucrainei, a apropierii acesteia de structurile europene si euroatlantice. "Deși persista probleme delicate (Canalul Bastroe, delimitarea platoului Marii Negre, asigurarea drepturilor minorității romane din Ucraina, dosarul Krivoi Rog), România a acționat pentru soluționarea lor si pentru dezvoltarea relațiilor bilaterale pornind de la potențialul conferit de vecinătatea directa si de apartenența României la Uniunea Europeana", constata raportul.

13. Dezvoltarea relațiilor cu Rusia

Așa cum au repetat toți cei trei miniștri care au ocupat fotoliul Ministerului de Externe in ultimii patru ani, obiectivul principal al României in politica fata de Rusia "a fost asumarea unei conduite pragmatice si active, in vederea relansării si dinamizării relațiilor in spiritul încrederii si avantajului reciproc, pornind de la continuitatea realizata in dialogul la nivel înalt". La nivel politic, România a urmărit identificarea mijloacelor pentru angajarea unui dialog constructiv cu Federația Rusa pe probleme regionale, in cadrul multilateral al organizațiilor sau inițiativelor de cooperare la Marea Neagra. România a abordat, in dialogul oficial cu Rusia, si problema consolidării relațiilor economice, îndeosebi in domeniul energiei, arata raportul. La nivelul securității, România a susținut in mod ferm necesitatea respectării de către Rusia a angajamentelor luate la summitul OSCE de la Istanbul (1999), privind retragerea forțelor sale din Georgia si din Republica Moldova.

14. România a lansat "o adevărata ofensiva consulara"

Ministerul Afacerilor Externe a lansat in ultimii patru ani "o adevărata ofensiva a reprezentării consulare romanesti, pregătita cu minuțiozitate" si si-a redimensionat activitatea din domeniu, se arata intr-un raport de bilanț al instituției prezentat miercuri. Perioada a fost marcata de eliminarea restricțiilor impuse libertății de mișcare a cetățenilor romani, care, coroborata cu îndeplinirea

obiectivului de aderare la Uniunea Europeană, a creionat necesitatea unei redimensionări proporționale a acestei activități pentru a răspunde nevoilor într-o continuă creștere ale comunităților românești din străinătate.

Au fost deschise o serie de consulat generale în Italia și Spania (Torino, Sevilla, consulat la Castellon), dar și în Franța (Lyon). În plus, pentru a facilita prezenta economică românească pe piața rusă, a fost inaugurat un consulat general la Rostov pe Don. "Acestea au reprezentat primul capitol al unei adevărate ofensive a reprezentării consulare românești, pregătita cu minuțiozitate, care culminează cu deschiderea efectivă, în această perioadă, a cinci noi consulat generale la Bilbao, Bologna, Cosenza, Trieste și Cracovia, a doua noi consulat la Ciudad Real și Zaragoza, precum și a viceconsulatului de la Almeria", constată analiza.

Un loc important în această strategie de protejare a intereselor romanilor din străinătate o reprezintă facilitarea serviciilor consulare oferite comunităților românești aflate în imediată apropiere a granițelor țării, atrage atenția raportul.

Astfel, a fost inaugurat un consulat general la Vârteș, care să deservească românii aflați pe Valea Timocului, un consulat general la Gyula, în Ungaria, au fost demarate procedurile pentru deschiderea de noi consulat generale în Serbia (Zajecar), precum și în Republica Moldova (Bălți și Cahul) și a fost întărită capacitatea de răspuns la necesitățile comunităților românești la consulatele din Chișinău, Cernăuți și Szeged.

Concluzii

Într-o lume în care globalizarea are un impact decisiv asupra vieții colectivităților și indivizilor, diplomația publică devine un element tot mai important de sprijinire a realizării obiectivelor de politică externă. Ea reprezintă, totodată, un **instrument** important de comunicare între serviciul diplomatic și opinia publică internă și internațională.

Globalizarea transformă radical, atât în teoria relațiilor internaționale, cât și în practica proprie sistemului internațional actual, modalitatea de înțelegere a politicii externe.

Se diversifică, pe plan intern și pe plan internațional, tipurile de manifestare a puterii statale. În timp ce se estompează acuitatea diferendelor teritoriale și etnice, crește numărul diferendelor legate de resurse, de performanța economică și de prosperitate. Tind să coexiste și să concureze, pe de o parte, modelul angrenajului democrație-piață liberă și, pe de altă parte, variante ale controlului pieței interne exercitat simultan cu acceptarea pieței libere externe. Pericolele și riscurile cu care se confruntă astăzi statele și comunitățile umane sunt difuze, omniprezente, inerente oricărei opțiuni politice și multisectoriale: terorismul, proliferarea armelor de distrugere în masă, la nivel statal sau non-statal, instabilitatea, statele eșuate, competiția pentru accesul la resurse, diversitatea valorilor și problemele identității, eventualitatea unor pandemii, dezastrele naturale sau produse de om, deteriorarea mediului natural, fluxurile de migranți sunt astăzi deopotrivă domenii ale politicii interne și externe. Provocările noi rezultate din

reașezarea raporturilor de putere la nivel global au determinat și vor continua să determine transformarea sistemului de relații internaționale, în direcția unei mai mari stabilități și a unei capacități sporite de a răspunde la presiuni și la contestări.

În ciuda îndeplinirii unor obiective esențiale ale politicii externe românești, totuși unele probleme rămân nerezolvate. Se constata ca nu a fost semnat nici unul dintre acordurile și tratatele vizate cu Republica Moldova, în relația cu Ucraina persista problemele "delicate", iar cu Rusia "pragmatismul" este implementat mai mult la nivel declarativ.

Bibliografie

1. Apud Jakub Karpinski – A.B.C.-ul democrației, București, Humanitas, 1993, pag.5 în Liliana Mișu – Dilemele Științei Politice, Editura Enciclopedică, București, 1995, pag. 53
2. Crick, B. – In Defence of Politics, Harmondsworth, Penguin, 1964;
3. Dahl, R.A. – Modern Political Analysis, Englewood Cliffs, NJ, Prentice-hall, 1963;
- Lasswell, H. – Politics: Who Gets What, When, How, New York, McGraw-Hill, 1936;
4. Laver, M. – Invitation to Politics, Oxford, Martin Robertson, 1985;
5. Leftwich, A. ed.- What is Politics?, Oxford, Blackwell, 1984;
6. Miller, J.D.B. – The Nature of Politics, Harmondsworth, Penguin, 1962;
7. Enciclopedia Blackwell a Gândirii Politice, coordonator David Miller, București, Humanitas, 2000, pag.575-577;
8. ”Repere pentru un deceniu de politică externă interese. Valori. Instrumente”.
Versiune publică. Rezumat;
http://www.mae.ro/poze_editare/Repere_politica_externa.pdf
9. <http://www.ziare.com/actual/politica/11-26-2008/raport-mae-politica-externa-a-romaniei-a-avut-zece-puncte-tari-in-ultimii-patru-ani-502001>
10. [www.ipp.md/Strategia Europeană](http://www.ipp.md/Strategia_Europeană)